Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na miesiąc kwiecień 1924 r. na poczcie: **2008000,—** mk. w ekspedycji: **1800000,—** mk. — Ogłoszenia: za miejsce jedno-łam. jeden milim. w wyż **3** grosze p. przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 10 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

Rok VI | **Września, czwartek, dnia 1 maja 1924 r.** | **№ 52**

Program

uroczystego obchodu w dniu 3-go Maja

1. O godz. $8^1/_2$ rano zbiórka wszystkich Towarzystw ze sztandarami na dziedzińcu gimnazjalnym.
2. Ską i wymarsz do kościoła, gdzie odbędzie się uroczyste nabożeństwo (o godz. 9-tej).
3. Po nabożeństwie pochód pod pomnik pod Sokołowem, gdzie nastąpi przemówienie, złożenie wieńca, odśpiewanie hymnu narodowego przez Tow. śpiewu „Lutnia."
4. S tamtąd powrót na rynek, odśpiewanie Roty i rozwiązanie pochodu.

Dochód z kwest ulicznych jakoteż zawodów i t. d. przeznacza się na cele Tow. Czytelni Ludowych.

Upraszamy Szan. Obywatelstwo miasta Wrześni oraz okolicy o wzięcie licznego udziału w pochodzie, jakoteż hojną ofiarnością przyczynić się do uzyskania jaknajwiększego dochodu, przeznaczonego na tak ważny cel.

Prosimy również wszystkich P.P. obywateli o udekorowanie w dniu tym swych domów oraz wywieszenie chorągwi.

W wigilję 3-go Maja tj. 2-go maja, o godz. 8-mej wieczorem odbędzie się

Uroczysta Akademja

w Auli gimnazjalnej.

Września, w kwietniu 1924 r.

Komitet 3-go Maja.

Jaką winna być szkoła polska?

Szereg doniosłych uwag o istocie przyszłego szkolnictwa polskiego wypowiedział w odczycie publicznym prof. Stanisław Grabski, do niedawna minister nasz Oświaty, a jak wiadomo jeden z najwnikliwszych umysłów nie tylko politycznych, ale i narodowo-wychowawczych w Polsce.

Obecna nauka szkolna — mówił profesor Grabski, — kształci przedewszystkiem myślenie dedukcyjne, w podstawie swej mające teoretyczną formułę, czy frazes literacki. Trzeba to zmienić. Trzeba zreformować i programy szkolne i sposób nauczania, tak, by szkoła od najmłodszego wieku uczyła przedewszystkiem ścisłej obserwacji życia.

„Musimy — powiada dalej — ustalić w powszechnej świadomości, że dobra znajomość szewstwa jest bardziej szacowna od powierzchownego dyletanckiego filozofowania. Szkolnictwo zawodowe powinno zająć miejsce równe z ogólnokształcącem szkolnictwem średniem. Przedewszystkiem trzeba, żeby szkoła powszechna rozwijała raczej ambicję, zamiłowania i uzdolnienia fachowe, niż literackie, by rozbudzała niemniej od zainteresowania książką zainteresowanie technika pracy. Powinniśmy mieć więcej dobrych rzemieślników i kupców, a mniej niedouczonego, o zniszczonych nerwach, proletarjatu inteligentnego. Nie ulega wątpliwości, że Polska może stać się potężną tylko siłą charakterów swych obywateli, szczególniej w warstwie rządzącej, która w nowoczesnem państwie stanowi inteligencja zawodowa".

„Musi nastąpić gruntowna reforma charakterów w Polsce. Osiągniemy zaś to, zdaniem profesora St. Grabskiego, gdy w podstawie wychowania młodzieży postawimy kształcenie: 1) wyraźnych zdecydowanych zamiłowań; 2) wytrwałości w raz obranym kierunku pracy; 3) wewnętrznej szczerości przekonań; 4) pogardy dla frazeologji ideowej; 5) silnej koleżenskiej opinji; 6) prawdziwego ducha religijnego.

Oczywiście dla pedagoga bardzo ważną rzeczą jest nietylko cel wytknięty i określony, ale znajomość dróg czyli metod, przy pomocy których cel ten można osiągnąć. Praca naszych uczonych powinna pójść w tym kierunku, aby metody i drogi określić na podstawie właściwości naszego ducha, naszej kultury i historji.

Komu dobrze u bolszewików

Przyjazd arcybiskupa więźnia ks. Cieplaka do Polski uprzytomnił wszystkim raz jeszcze, jakie prześladowanie znosić musi Kościół katolicki w Rosji. Jeszcze 12 księży petersburskich równocześnie z ks. arcybiskupem Cieplakiem „zasądzonych" przed rokiem znajduje się w ciężkiem więzieniu butyrskiem w Moskwie, w Petersburgu — dziś nazwanym przez bolszewików „Leningradzie" — nie wiedzieć, czy zostało jeszcze trzech czy czterech księży katolickich, katolicy są pozbawieni opieki duchownej. Poza dwunastu księżmi uwięzionymi w Moskwie podobno jeszcze 28 innych kapłanów katolickich po innych więzieniach znosić musi udręczenie za spełnianie swych obowiązków. Ciężkie jest położenie Kościoła w Bolszewji.

Z tem położeniem porównajmy stosunki, w jakich żyją tam żydzi. Pod tym względem ciekawe są wiadomości, które przynosi żydowskie pismo, wychodzące w Warszawie, syjonistyczny „Nasz Przegląd."

Otóż według informacyj, które otrzymało to pismo żydowskie i które swoim czytelnikom podaje o Petersburgu czyli Leningradzie, „żydowska ludność wzrosła tu do 40 tysięcy, wśród których znajduje się do 3 tysięcy robotników, 2 tysiące studentów żydów, uczęszczających do rozmaitych wyższych tamtejszych zakładów naukowych. Większą część ludności żydowskiej stanowi jednak żywioł handlowy począwszy od hurtowników, a kończąc na sprzedawcach starzyzny na placu Aleksandrowskim. Mają oni 30 beth-hamidraszów, 30 hederów, do 20 rabinów i podrabinów. I to wszystko — na koszt państwa!

Specjalną opieką — donosi „Nasz Przegląd" — otacza się żydowskich studentów. Istnieje dla nich cały szereg instytucyj.

„Najważniejszą — pisze „Nasz Przegląd" — jest instytut dla żydowskiej literatury i historji (dawny żydowski uniwersytet), inaczej zwany instytutem dla wyższych nauk judaistycznych. Zakład ten istnieje już od kilku lat — wzniesiony kosztem państwa; od samego początku stał się on ośrodkiem żydowskiej burżuazyjnej inteligencji."

Uniwersytet ten żydowski święci „Purym," obchodzi uroczystości na cześć Herzla. Poza nim jest żyd. Towarzystwo historyczno-etnograficzne."

Żydowska burżuazja pozwoliła tu sobie nawet na organizacje ekonomiczne „Trud" — Kasa pożyczkowo-oszczędnościowa skupia dokoła siebie do 400 drobn. przemysłowców i pracowników, a „Hechaluc" utrzymuje naturalne stosunki z poza Leningradem."

Wreszcie — kończy „Nasz Przegląd,"

Stwierdzić trzeba, że burżuazja żydowska uwiła sobie w Leningradzie komplet swych organizacyj i używa tu jak „Pan Bóg w Odesie."

Tak się powodzi żydom w Leningradzie. Dzięki temu, że rząd bolszewicki jest ich rządem, cieszy się 40 tys. żydów specjalnemi przywilejami, 30 beth-hamidraszów, 30 chederów, 20 rabinów! Ci mogą się nietylko modlić w swych domach modlitwy, ale i organizować swoje uniwersytety, towarzystwa ekonomiczne itp.

A katolicy? Wystawieni na prześladowania religijne i narodowe, są niewolnikami w państwie, rządzonem przez żydów. Bo religja katolicka „jest opjum dla ludu" — orzekł ojciec socjalizmu Marks; ale nie religja żydowska! Jej wyznawanie nie sprzeciwia się bolszewizmowi!

Przykład powyższy więc znowu daje dowód, komu służy bolszewizm i przygotowanie do niego, socjalizm!

Echa sparaliżowanej akcji komunistycznej

Warszawa, 28.4. Wydział polityczno-prasowy Prezydjum Rady Ministrów stwierdza, że wiadomości o wykrytem na terenie województwa wołyńskiego sprzysiężeniu antypaństwowem, komentujące w rozmaity sposób charakter tego sprzysiężenia, nie odpowiadają ściśle obecnemu stanowi rzeczy. Jest zupełnie zrozumiałe ze względu na ustawowo zagwarantowaną tajemnicę śledztwa, że szczegółów obecnie podać nie można, jednakże dla poinformowania opinji rząd uważa za konieczne już teraz oświadczyć, że akcja komunistyczna, prowadzona od dłuższego czasu w Polsce, tracąc zupełnie grunt pod nogami, zdradza czasami tendencję do wyrodzenia się w przedsiębiorstwo o charakterze destruktywnym. Jedno z takich zjawisk zaszło właśnie obecnie na terenie województwa wołyńskiego.

Sprostowanie kanclerza Marxa

Warszawa, 28. 4. P. A. T. donosi: Poselstwo niemieckie nadsyła nam nast. wyjaśnienie z prośbą o umieszczenie:

W gazetach polskich cytowano w ostatnich dniach mowę kanclerza Rzeszy Marxa, wygłoszoną przez niego na zebraniu przedwyborczem w Sigmaringen. Rzekomo kanclerz Rzeszy w mowie tej powiedział, że uregulowanie kwestji górnośląskiej i istnienie t. zw. korytarza polskiego jest dla Niemiec niemożliwe. Poselstwo niemieckie w Warszawie jest upoważnione do wyjaśnienia, że kanclerz Rzeszy wymienionych słów nie wygłosił i, że informacje treści powyższej powstały z powodu fałszywych doniesień pewnej gazety sigmaryńskiej. Kanclerz Rzeszy zajmował stanowisko takie, że Traktat wersalski jest podstawą prawną dla wszystkich kwestyj pomiędzy kontrahentami Traktatu.

Zbrojenia młodzieży niemieckiej

Berlin, 28. 4. „Welt am Montag" podaje, że firma niemiecka Werner, Schultze et Co. poleca całkowite uzbrojenie dla oddziałów młodzieży niemieckiej, wielką ilość rewolwerów, pałek gumowych itp. po niesłychanie niskich cenach.

Żydowskie projekty

Gdańsk, 28. 4. „Danz. N. Nachr." notują głosy prasy warszawskiej o projekcie komisji Ligi Narodów co do utworzenia uniwersytetu żydowskiego w Gdańsku. W komentarzu od siebie dziennik pisze: Uważamy ten pomysł za całkowicie fantastyczny, a szczególnie niefortunny ze względu na opłakane stosunki mieszkaniowe w Gdańsku.

Przewyżka dochodów nad rozchodami

Warszawa, 26. 4. Budżet Ministerstwa Skarbu wykazuje na marzec przewyżkę dochodów nad rozchodami w wysokości 10 milj. złp. Zaznaczyć należy, że Ministerstwo Skarbu nie korzystało z nadzwyczajnych wpływów jak pożyczka dolarowa, kolejowa, które do 30 marca dały 7 milj. złp. Dzięki tej nadwyżce dochodów koleje otrzymały 5 milj. fr. zł. na inwestycje.

KRONIKA

Września, dnia 30-go kwietnia 1924

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dziś: Katarzyny, jutro: Filipa i Jakóba.

* **Odznaczenie premjera Grabskiego.** Na osobiste życzenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej Kapituła orderu „Orła Białego" uchwaliła nadać w dniu święta narodowego 3-go Maja odznaki tego orderu prezesowi ministrów i ministrowi skarbu, p. Wł. Grabskiemu w uznaniu zasług położonych przy naprawie finansów polskich. Jest to pierwsze odznaczenie orderem „Orła Białego" obywatela polskiego w zwykłym trybie, poza członkami Kapituły, mianowanymi przy założeniu orderu i poza osobami, którym z urzędu order ten przysługuje. Dotychczas kawalerami orderu „Orła Białego" z pośród Polaków są: prof. Balcer, ks. kard. Dalbor, gen. Józef Haller, prof. Morawski, mec. Ossuchowski, p. Paderewski, marsz. Trąmpczyński, pos. Witos i gen. Zieliński oraz z urzędu b. Naczelnik Państwa marsz. Piłsudski i p. Prezyd. Rzeczypospol. Wojciechowski.

* **Rozporządzeniem Mininistra Poczt i Tel.** z dnia 9 listopada 1923 r. godziny w służbie zewnętrznej pocztowej dla publiczności trwają w niedzielę i święta uroczyste rzymsko-katolickie i narodowe od 9 do 11-tej a w służbie telefoniczno-telegraficznej od 8—12 i od 15—18-tej.

* **Pobory urzędnicze w złotych.** Premjer Grabski uwiadomił delegację urzędników, że od 1 maja pobory urzędnicze wypłacane będą w złotych po odpowiedniem przeliczeniu.

* **Z Targu Poznańskiego.** Dnia 28bm. zwiedziło Targ Poznański z górą 10 000 osób. Między wystawcami panuje duże zadowolenie z powodu zawartych dzisiaj transakcyj. Jutro przyjeżdża wycieczka kół przemysłowo-handlowych rumuńskich, złożona z 70 osób i korespondenci pism zagranicznych z Warszawy.

* **Główna wygrana pożyczki dolar.** Wobec tego, że główna wygrana poż. dolarowej 40 000 dolarów przypadła rządowi (obligacja ta nie została sprzedana), premjer Grabski zarządził, aby wygrana ta była jeszcze raz losowana w dniu 1. 7. Wobec tego w dniu 1. 7. nastąpi losowanie dwu wielkich wygranych po 40 000 dolarów.

* **Humor Poznański.** Roman Wilkanowicz (Roślinka), znany czytelnikom pism poznańskich autor ciętych feljetonów, które później wydał w książkowej odbitce p. t. „Goźdźiem w ślip", wydał dwa nowe zbiory podobnych feljetonów, które pod pseudonimem „Oset" drukował w „Gazecie Poznańskiej". Pierwszy tomik zatytułowany jest „Tam i Nazot", drugi „Weź te ręke prek". Oba zeszyty są do nabycia w Wydawnictwie tygodnika ilustrowanego „Praca" Poznań, Murna 2 Konto czek. P. K. O. Poznań nr. 201.485, każdy za cenę 20 groszy. Nikt nie zna tak duszy starego Poznania i przedmieści, ani Sródki i Chwaliszewa, zwłaszcza gwary lokalnej, jak Wilkanowicz. Z tego względu nawet drobne jego utwory poszukiwane są przez znawców, którym na świeże publikacje zwracamy uwagę.

* **Praca** — ilustrowany tygodnik popularny, poświęcony nauce, literaturze, sztuce, sprawom społecznym, godziwej rozrywce, wychodzi od lat 28 w Poznaniu. Treść nr. 18: W setną rocznicę śmierci lorda Byrona — Byron w Polsce, Prof. Dr. S. Windakiewicz — Prometeusz, Byron (wiersz) — Moc ducha i pracy, Ks. Szczęsny Starkiewicz - Szopenowskie echa, Ignacja Piątkowska (wiersz) — Wyspiański w Szwecji — *** Karolowi Hubertowi Roztworowskiemu, Emil Zegadłowicz — Schronisko dla głuchoniemych w Poznaniu — Wielkanocne porządki, Zofja Drwęska Doeringowa — Kłopoty pań — Małżeństwo w Chinach i w Japonji — Nowe wydawnictwa — Rozmaitości: Gdzie i jak Francuzi odkryli najstarsze pismo — Jak wygląda kant? — W moskiewskiem urzędzie rozwodowem — Rakieta na księżyc — Ryciny — Powieści.

*** Przedstawienie dla młodzieży szk.** komedji politycznej J. U. Niemcewicza „Powrót posła“ odbędzie się w piątek, dnia 2-go bm. o godz. 3.30 pop. w sali p. Knechtla. Wstęp 900000 mk. tj. 50 gr.

*** Znaczki w groszach!** Od 1 maja obowiązuje następująca taryfa pocztowa:

list	15 gr., zagr. 30 gr.
pocztówka	10 gr., zagr. 18 gr.
druk do 50 g.	5 gr., zagr. 6 gr.
paczki najmu	40 gr.
zaliczka	20 gr.
polecenie	20 gr.
telegr. słowo	8 gr.

*** Kronika sportowa.** K. S. byłych Gimn. Gniezno — I. W. K. S. Września. Zawody odbyły się w drugie święto wielkanocne na tutejszym dziedzińcu koszarowym 68 pp. z wynikiem 4:2 na korzyść W. K. S. Września. Już od samego początku uwidoczniła się dusząca przewaga gospodarzy, która utrzymuje się do końca gry. W. K. S. Września, to wielce obiecująca drużyna. Szkoda tylko, że zainteresowanie się sportem ze strony Szan. obywatelstwa jest bardzo słabe, chociaż W. K. S. część zysku przeznaczyła na dotkniętych klęską powodzi. Na powyższych zawodach widziałem tylko samą młodzież szkolną, która żądna emocyj miała sposobność oklaskiwać aż 6 bramek Mam jednak przekonanie, że zło się jeszcze naprawi i Szan. obywatelstwo udowodni przez liczne przybycie na każdorazowe zawody, że sport i we Wrześni pomyślnie rozwijać się może. Jak mnie Zarząd W. K. S. informuje, rozgrywa tutejsza drużyna I. W. K. S. z Pogonią Witkowską mecz w dniu 3 maja. Bliższe szczegóły podadzą afisze. W dniu tym spodziewam się ujrzyć na dziedzińcu koszarowym liczniejszą gromadkę naszego społeczeństwa.

Jeden z widzów.

*** Zasiewy zimowe wyniszczone.** Tegoroczna mroźna i uporczywa zima oddziałała bardzo niekorzystnie na zasiewy jesienne. Z wielu stron nadchodzą odnośnie do stanu zasiewów niezbyt pocieszające wieści. Znaczna część ozimin została wymrożoną pod koniec stycznia, kiedy po kilkudniowych opadach śnieżnych nastąpiła odwilż, a następnie szereg silnych mrozów. Skutkiem tego zboże, zasiane w jesieni, zupełnie zżółkło tak, że z pewnych partyj zasiewów bardziej odsłoniętych i wystawionych na działanie mrozu została zaledwie jedna czwarta zboża, które się „opuści“ obecnie. Resztę trzeba będzie na nowo zaorać i zasiać. W miejscach zaś, które ocalały od mrozów — wiosenna powódź poczyniła straszne spustoszenia tak, że z zasiewów nie zostało literalnie nic. Gdzie miało wyrość zboże, tam zwały kamieni i ławice mułu zalegają bezładnie przestrzenie. Najfatalniej przedstawiają się okolice Miechowa, potem przestrzeń od Bochni do Tarnowa, oraz okolice Podhala, gdzie mrozy zniszczyły zasiewy kompletnie. Rolnicy biadają i ze strachem spoglądają w przyszłość, która jak obecnie nie świetnie się zapowiada.

*** Salutowanie Prezydenta Rzeczypospolitej.** Władze wojskowe wydały rozkaz, przypominający, że żołnierze i oficerowie winni salutować Prezydenta stając frontem.

*** Ćwiczeń rezerwowych w tym roku nie będzie.** Doroczne ćwiczenia oficerów i szeregowych, nie są w tym roku przewidziane ze względu na oszczędności skarbowe i program sanacyjny.

*** Przeciw masłu.** Poznański Cech rzeźnicki występuje przeciwko trzykrotnej cenie masła i wzywa w rezolucji do obniżenia cen masła do cen słoniny.

Niesłychane znieważenie religji katolickiej

Zbrodni tej dopuścili się żydzi.

Posłanka Irena Puzynianka przesłała jednemu z pism warszawskich kopję listu, który otrzymała od „Narodowej Org. Kobiet“ pod datą dnia 10 bm. List ten tak niesłychanie opisuje fakty, że warto, aby jak najszersze koła w Polsce poinformowane były co się u nas dzieje i do czego dochodzą arogancje żydowskie i lekceważenie narodu polskiego. Pismo brzmi dosłownie jak następuje:

Dnia 5-go kwietnia urządzili żydzi w magistracie zamojskim, (który posiada dużą salę gdzie zwyczajnie odbywają się wszystkie zabawy) maskeradę, przy bardzo licznym współudziale. Na maskeradzie tej zjawił się Zyd, przybrany w strój kardynalski, zrobiony z czerwonego sukna, z bereten tego samego koloru na głowie, z krzyżem, zawieszonym na autentycznym różańcu, na piersiach, z drugiem krzyżem w ręku. Jeden z uczestników zabawy przebrany był za djabła, drugi za małpę. Kardynał przechadzał się po sali, podając na przemian to djabłu, to małpie krzyż do całowania a oni na krzyż ten pluli.

„Posterunkowy policji obecny przy tej zabawie, podał rano o tem raport komendantowi, który kazał protokół spisać. Ubiory kardynała oddano do ekspertów, którzy doszli do przekonania, że krzyż pochodzi z ubioru kościelnego a zatem był poświęcony, tak samo, jak stuła, którą żyd ten miał na sobie.

„Dwóch żydów, grających małpy i djabła, (jako miejscowych zaaresztowano.) Przebrany za „kardynała“ przyjechał ze Lwowa i tam go z polecenia prokuratorji aresztować mają. Policjant zapytany, dlaczego na zabawę tę pozwolił, odpowiedział, że „w Polsce tak wszystko wolno, że nie wiedział, czy zabawa taka ulega karze.“

Czytając list ten, który pochodzi z najwiarogodniejszych źródeł, wprost uwierzyć trudno, aby podobnie haniebnego znieważania religji panującej dopuścić się było możliwe w kraju, który słynął zawsze jako arcykatolicki i przez wieki całe przelewał krew w obronie Kościoła, służąc za przedmurze chrześcijaństwa.

Gdyby choć cień podobnej krzywdy wyrządzono żydom, którzy przecież nie są w tym kraju panami — ileżby to zaraz wysyłano protestów do Ligi Narodów, artykułów do pism zagranicznych! A gdy chodzi o nasze najświętsze uczucia my, prawowici gospodarze, musimy się ogromnie liczyć z tem, aby — choć mimowoli nie obrazić naszych „gości,“ którzy opłacają się za naszą gościnność w sposób najhaniebniejszy.

Niestety, są to wszystko skutki dawniejszych rządów lewicowych i wpływów, jaki obecnie jeszcze partje te mają w urzędach, które zdążyły nader licznie obsadzić swymi ludźmi. Często drogo, za to płacimy poniżeniem ojczyzny, i najdroższych uczuć katolickich. Spodziewać się jednak należy, że tym razem zbrodniarzom nie ujdzie to na sucho. Władze rozpoczęły już w tej sprawie energicznie śledztwo a z pewnością znajdzie się ona i na forum Sejmowem.

Stosunek grosza do markip.

1 gr.	— 18000 mk.	51 gr.	— 918000 mk.
2 „	— 36000 „	52 „	— 936000 „
3 „	— 54000 „	53 „	— 954000 „
4 „	— 72000 „	54 „	— 972000 „
5 „	— 90000 „	55 „	— 990000 „
6 „	— 108000 „	56 „	— 1008000 „
7 „	— 126000 „	57 „	— 1026000 „
8 „	— 144000 „	58 „	— 1044000 „
9 „	— 162000 „	59 „	— 1062000 „
10 „	— 180000 „	60 „	— 1080000 „
11 „	— 198000 „	61 „	— 1098000 „
12 „	— 216000 „	62 „	— 1116000 „
13 „	— 234000 „	63 „	— 1134000 „
14 „	— 252000 „	64 „	— 1152000 „
15 „	— 270000 „	65 „	— 1170000 „
16 „	— 288000 „	69 „	— 1188000 „
17 „	— 306000 „	67 „	— 1206000 „
18 „	— 324000 „	68 „	— 1224000 „
19 „	— 342000 „	69 „	— 1242000 „
20 „	— 360000 „	70 „	— 1260000 „
21 „	— 378000 „	71 „	— 1278000 „
22 „	— 396000 „	72 „	— 1296000 „
23 „	— 414000 „	73 „	— 1314000 „
24 „	— 432000 „	74 „	— 1332000 „
25 „	— 450000 „	75 „	— 1350000 „
26 „	— 468000 „	76 „	— 1368000 „
27 „	— 486000 „	77 „	— 1386000 „
28 „	— 504000 „	78 „	— 1404000 „
29 „	— 522000 „	79 „	— 1422000 „
30 „	— 540000 „	80 „	— 1440000 „
31 „	— 558000 „	81 „	— 1458000 „
32 „	— 576000 „	82 „	— 1476000 „
33 „	— 594000 „	83 „	— 1494000 „
34 „	— 612000 „	84 „	— 1512000 „
35 „	— 630000 „	85 „	— 1530000 „
36 „	— 648000 „	86 „	— 1548000 „
37 „	— 666000 „	87 „	— 1566000 „
38 „	— 684000 „	88 „	— 1584000 „
39 „	— 702000 „	89 „	— 1602000 „
40 „	— 720000 „	90 „	— 1620000 „
41 „	— 738000 „	91 „	— 1638000 „
42 „	— 756000 „	92 „	— 1656000 „
43 „	— 774000 „	93 „	— 1674000 „
44 „	— 792000 „	94 „	— 1692000 „
45 „	— 810000 „	95 „	— 1710000 „
46 „	— 828000 „	96 „	— 1728000 „
47 „	— 846000 „	97 „	— 1746000 „
48 „	— 864000 „	98 „	— 1764000 „
49 „	— 882000 „	99 „	— 1782000 „
50 „	— 900000 „	100 „	— 1800000 „

Wprowadzenie złotego

Terminy wymiany starej waluty na nową są następujące:

1 czerwca 1924 następuje rozpoczęcie wymiany marek polskich na złote.

1 lipca bież. roku — marka przestaje być prawnym środkiem płatniczym, wskutek czego nie będzie już obowiązku jej przyjmowania.

1 listopada b. r. — rozpoczyna się wymiana biletów zdawkowych na bilon metalowy.

1 stycznia 1925 r. — bilety zdawkowe przestają być prawnym środkiem płatniczym.

31 stycznia 1925 r. — ustaje wymiana biletów zdawkowych na bilon metalowy wskutek czego bilety te po tym terminie tracą wszelką wartość.

31 maja 1925 r. — marka polska, do tego czasu nie wymieniona, traci wszelką wartość płatniczą.

Od 1 czerwca 1925 — czyli po roku od rozpoczęcia procesu przewalutowania obowiązującym i jedynym prawnym środkiem płatniczym, mającym nieograniczoną moc zwalniania od zobowiązań jest złoty.

Terminy szczegółowe i warunki wymiany ustalone zostaną w specjalnym rozporządzeniu Ministra Skarbu.

Z życia towarzystw

** Zbiórka Członków Bractwa Strzeleckiego, celem wzięcia udziału w uroczystości 3 maja, w lokalu M. Trąpczyńskiego o godzinie 8 z rana. Gremjalne przybycie obowiązkowe. Zarząd.

** Gotów! Celem wzięcia udziału w obchodzie uroczystości 3 maja, stawią się wszyscy członkowie Tow. Młodzieży na dziedziniec gimn. o godz. 8 rano.

Notowania oficjal. Giełdy Zbożowej w Poznaniu

z dn. 28. 4. 1924 r. Ceny dla handlu hurtownego. Loco Poznań za 100kg w ładunkach wagonowych.

(Notowania w miljonach marek polskich.)

Żyto nowe	19,5—21,5	Ziemniaki fabr.	4,5—5
Pszenica nowa	31—35	„ jad.	5,4—6
Jęczmień zim.	20—	Słoma żytn. luź.	—
„ brow.	23,5—25,5	„ „ pras.	—
Owies	19,5—21,5	Siano prasow.	—
Mąka żytn.	31—36	„ luźne	—
„ pszenna	60-63	Tatarka	26—30
Ospa żytnia	13,5—	Groch viktorja	50—60
„ pszenna	14—	Groch polny	20—26
Wyka	—	Seradela	—
Łubin nieb.	—	Koniczyna cz.	120—230
Łubin żółty	—	„ biała	200—300
Peluszka	—		

Tendencja spokojna.

Notowania Rzeźni Miejskiej w Poznaniu

Ceny na bydło dnia 25. 4. 24.

Za 100 kg. żywej wagi w miljonach marek.

	Kl. I.	kl. II.	III.
Bydło rog.	170—172	140—142	100-110
Cielęta	140—146	130—	100—110
Swinie	198—	184—	160—16[illegible]
Owce	116—	96—100	80—4[illegible]

Prosięta od 6-8 tyg. — Pros. ponad 9 tyg. —

Spędzono na targowisko 6 wołów, 82 buhaji 90 jałówek i krów, 229 cieląt, 195 owiec, 101 kóz — jagniąt, 481 świń 627 prosiąt.

Przebieg targu spokojny.

Bank Polski

Dolary 5,16; fr. franc. 33,00 za 100; fr. belg 28,20 za 100; fr. szwajc. 91,30 za 100; funty 135,20

Warszawa, 26. 4. Dolary 9250000, fr. zł. 1800000, Londyn 40000000, Szwajcarja 1642000, Belgja 503500, Holandja 3465000, Paryż 592500, Praga 269950, Wiedeń 131000, Włochy 414750, Bony złote 1450000, Miljonówka 1050000, Poż. zł. bez kup. 14500000, Poż. dol. bez kup. 5450000.

Tendencja bez zmiany.

W dniu 3 Maja
nie zapomni o składce na
„Oświatę!“